

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Ssk/127/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0723101203
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viola Takáčová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:0723101203.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: J. S., nar. XX. I. XXXX, bytom v I., T. XXXX/XX, . proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Račianska 71, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže, Útvar sociálneho zabezpečenia Zboru väzenskej a justičnej stráže zo dňa 13. septembra 2023, Číslo: GR ZVJS-d-17103/14-2022, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti uzneseniu Správneho súdu v Banskej Bystrici zo dňa 16. decembra 2024, sp. zn. 26Sas/13/2024, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobkyne z a m i e t a.

Účastníkom konania nepriznáva nárok na náhradu trov kasačného konania.

odôvodnenie:

1. Správny súd v Banskej Bystrici (ďalej len „správny súd“) uznesením zo dňa 16. decembra 2024, sp. zn. 26Sas/13/2024 odmietol podanie podľa § 59 ods. 3 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), keďže napriek výzve a poučeniu žalobkyňa nedoplnila svoju správnu žalobu o presné označenie žalovaného, voči ktorému sa domáhala ochrany svojich práv a právom chránených záujmov. Žalobkyňa za žalovaného označila Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré však nie je orgánom verejnej správy, ktorý vydal správnu žalobou napadnuté rozhodnutie zo dňa 13. septembra 2023, Číslo: GR ZVJS-d-17103/14-2023 vydané Generálnym riaditeľstvom Zboru väzenskej a justičnej stráže, útvar sociálneho zabezpečenia Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „GR ZVJS“ a „napadnuté rozhodnutie“). GR ZVJS týmto napadnutým rozhodnutím rozhodlo tak, že zastavilo konanie o žiadosti žalobkyne zo dňa 18. augusta 2022 o priznanie vdovského výsluhového dôchodku za aplikácie § 84 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s § 30 ods. 1 písm. f/ zákona č. 71/1967 Zb. správny poriadok z dôvodu, že vo veci začal konať iný príslušný správny orgán dňa 13. apríla 2023.

2. V odpovedi na výzvu správneho súdu vo veci doplnenia správnej žaloby, žalobkyňa uviedla, že za žalovaného s poukazom na ustanovenie § 180 ods. 1 SSP označuje „Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska č. 71, 813 11 Bratislava“.

3. Správny súd odmietol podanie žalobkyne zo dňa 29. októbra 2023 v znení jeho doplnenia, pretože napriek výzve a konkrétnym usmerneniam a poučeniam neodstránila rozpory, na ktoré súd upozornil, preto nebolo možné ďalej pokračovať v konaní, pretože napadnuté rozhodnutie označené žalobkyňou nebolo ňou označeným žalovaným.

4. O nároku na náhradu trov konania, správny súd rozhodol tak, že žiadnemu účastníkovi ich nepriznal.

5. Žalobkyňa podala proti uzneseniu správneho súdu podanie označené ako „doplnenie žaloby“, pričom po výzve správneho súdu zo dňa 30. apríla 2025 ozrejmila, že svojím podaním mienila podať kasačnú

sťažnosť. Opätovne uviedla, že za žalovaného v podanej správnej žalobe zo dňa 29. októbra 2023 označila Ministerstvo spravodlivosti SR, čo odôvodnila poukazom na § 180 ods. 1 SSP a v tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25. septembra 2019, sp. zn. 7Sžsk/54/2019. Správny súd následne uznesením zo dňa 07. júla 2025 vyzval žalobkyňu, aby odstránila vady kasačnej sťažnosti. Žalobkyňa doplnila svoju kasačnú sťažnosť, v ktorej uviedla, že správny súd v danej veci rozhodol bez nariadenia verejného pojednávania, čím malo dôjsť k porušeniu procesných práv. Opätovne uviedla, že za žalovaného označila Ministerstvo spravodlivosti SR. Podotkla, že podľa žiadneho ustanovenia SSP nie je možné odmietnuť uznesením žalobu v sociálnej veci, tak ako to došlo zo strany správneho súdu, a teda došlo k porušeniu § 133 ods. 1 a § 147 SSP. Navrhla, aby kasačný súd zrušil uznesenie správneho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo zmenil uznesenie správneho súdu tak, že zrušil prvostupňové rozhodnutie GR ZVJS a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. Kasačná sťažnosť bola žalovanému doručená dňa 06. augusta 2025, pričom ten sa na základe zaslanej výzvy správneho súdu k nej nevyjadril.

7. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k jednomyseľnému záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

8. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

9. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

10. Podľa § 3 ods. 1 písm. b/ SSP, sa na účely tohto zákona rozumie rozhodnutím orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý je formálne označený ako rozhodnutie alebo je za rozhodnutie považovaný podľa osobitného predpisu a zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka.

11. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

12. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

13. Podľa § 180 ods. 1 prvá veta SSP, žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý rozhodol o riadnom opravnom prostriedku, ak je žalobcom fyzická osoba alebo právnická osoba. Ak osobitný predpis nepripúšťa riadny opravný prostriedok, žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý vydal rozhodnutie alebo opatrenie.

14. Podľa § 199 ods. 3 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

15. Podľa § 202 ods. 1 písm. b/ SSP, v správnej žalobe sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie žalovaného.

16. Najvyšší správny súd mal z obsahu súdneho spisu preukázané, že žalobou z 29. októbra 2023, ktorá bola správne súdu postúpená Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky dňa 09. mája 2024, sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže, útvar sociálneho zabezpečenia Zboru väzenskej a justičnej stráže zo dňa 13. septembra 2023, číslo: GR ZVJS-d-17103/14-2022, ktorým tento zastavil konanie o žiadosti

žalobkyne zo dňa 18. augusta 2022 o priznanie vdovského výsluhového dôchodku podľa § 84 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s § 30 ods. 1 písm. f/ zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) z dôvodu, že vo veci začal konať iný príslušný správny orgán dňa 13. apríla 2023. Správny súd uznesením zo dňa 30. októbra 2024, č. k. 26Sas/13/2024-46 žalobkyňu vyzval, aby v lehote 15 dní od doručenia uznesenia doplnila svoje podanie, a to najmä správne označila žalovaného, t. j. orgán verejnej správy, voči ktorému sa žalobkyňa domáha ochrany svojich práv a právom chránených záujmov v oblasti verejnej správy, pretože ako žalovaného označila orgán, ktorý nevydal žalobou napadnuté rozhodnutie. Žalobkyňa, napriek poučeniu zo strany správneho súdu v podaní označenom ako „Upresnenie podanej žaloby“ zo dňa 17. novembra 2024, uviedla „Upresňujem označenie žalovaného, a to: za žalovaného v danej veci označujem: Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Račianska č. 71 813 11 Bratislava.“. Správny súd následne kasačnou sťažnosťou napadnutým uznesením postupom podľa § 59 ods. 3 SSP žalobu odmietol.

17. V systéme správneho súdnictva je právo na prístup k súdnemu preskúmaniu právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy na základe žaloby determinované princípom generálnej klauzuly s negatívnou enumeráciou, z ktorého vyplýva, že súdy v zásade preskúmajú všetky rozhodnutia alebo opatrenia orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb, alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté, okrem tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje (konkrétne v § 7 SSP, pozn. súdu).

18. Najvyšší správny súd ďalej poukazuje, že konanie v správnom súdnictve je založené na dispozičnej zásade, v zmysle ktorej konanie súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je možné začať len na základe žaloby, a súčasne je na samom žalobcovi, aby ten určil predmet súdneho prieskumu. Ďalej najvyšší správny súd považuje za potrebné zdôrazniť, že konanie v správnom súdnictve je prostriedkom ultima ratio, a teda ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov právnych vzťahov súdom nastupuje až po zlyhaní všetkých zákonných prostriedkov nápravy v rámci správneho konania. Uvedené je zrejme z celej konštrukcie Správneho súdneho poriadku, keď zákon napríklad požaduje vyčerpanie žalobcovi prípustných opravných prostriedkov, vylučuje zo súdneho prieskumu rozhodnutia správnych orgánov predbežnej povahy a procesné rozhodnutia týkajúce sa vedenia konania, ale tiež upravuje možnosť súdu zrušiť aj rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy nižšieho stupňa, ktoré mu predchádzalo. Správny súd teda v zásade preskúmava akýkoľvek akt správneho orgánu, po ktorého vydaní už nemôže nasledovať ďalšie konanie a ktorého vydanie môže ukrátiť na právach žalobcu, respektíve, ktoré sa týka základných práv a slobôd žalobcu. V danej súvislosti treba poukázať na ústavnoprávne korene daného princípu, keď síce podstatou správneho súdnictva je ochrana základných práv a slobôd jednotlivca pred svojvôľou štátu a jeho výkonnej moci zverenej správnym orgánom, avšak tiež správny súd nesmie extenzívne poňatou preskúmacou činnosťou zasahovať do právomoci moci výkonnej.

19. Najvyšší správny súd dodáva, že ako zo súdneho spisu, ale aj zo samotnej kasačnej sťažnosti vyplýva, žalobkyňa napriek jasnému a zrozumiteľnému poučeniu správneho súdu označila za žalovaného Ministerstvo spravodlivosti SR a zároveň rozhodnutie, ktoré žiadala podrobiť súdnemu prieskumu, označila napadnuté rozhodnutie, ktoré vydalo GR ZVJS. Z predmetného podania žalobkyne je zrejme, že obsahu a podstate poučenia správneho súdu porozumela, avšak s právnym názorom správneho súdu nesúhlasila, resp. ho považovala za nesprávny. Žalobkyňa tak zrozumiteľne uviedla, aby správny súd preskúmal výlučne napadnuté rozhodnutie, ktoré však nevydal žalobkyňou označený žalovaný. Len na margo uvedeného, najvyšší správny súd poznamenáva, že predmetné správne konanie - zastavenie správneho konania z dôvodu, že vo veci už začal konať iný príslušný správny orgán, ak sa správne orgány nedohodli inak, bolo v tomto prípade konečným rozhodnutím, proti ktorému sa nemožno odvolať (§ 30 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb.), ale je možné ho dať preskúmať správnym súdom. Správny súd tak správne postupoval, keď odmietol podanie žalobkyne, keď tá napriek výzve nedoplnila toto podanie a ďalej zotrvala na tom, že žiada podrobiť súdnemu prieskumu napadnuté rozhodnutie vydané GR ZVJS, ale ako žalovaného označila Ministerstvo spravodlivosti SR. V tomto prípade tak nastal rozpor medzi označeným orgánom verejnej správy a predmetom súdneho prieskumu, keďže žalobkyňa žiadala preskúmať rozhodnutie, ktoré však nevydal žalobkyňou označený žalovaný.

20. Vo vzťahu k námietke žalobkyne, že došlo k porušeniu jej procesných práv, keď nebolo rozhodnuté na verejnom pojednávaní, je potrebné uviesť, že správny súd nepochybil, keď vo veci nenariadil pojednávanie, pretože vydal rozhodnutie výlučne charakteru procesného.

21. Žalobkyňa odvodzovala správnosť označenia žalovaného, teda Ministerstvo spravodlivosti SR aj v kontexte rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25. septembra 2019, sp. zn. 7Sžsk/54/2019, pričom je potrebné dodať, že v tomto prípade sa konanie týkalo zastavenia konania zo strany GR ZVJS podľa § 30 ods. 1 písm. i/ zákona č. 71/1967 Zb., ale proti tomuto rozhodnutiu sa bolo možné odvolať, čo aj žalobca využil a zároveň toto rozhodnutie (o odvolaní) doložil k podanej správnej žalobe. Najvyšší súd Slovenskej republiky pritom zrušil rozhodnutie krajského súdu z iných dôvodov, preto tento prípad po skutkovej a právnej stránke nekorešponduje s tu prejednávaným prípadom.

22. Ostatné námietky žalobkyne vzhľadom na odmietnutie podania správnym súdom a zamietnutie kasačnej sťažnosti najvyšším správnym súdom, preto najvyšší správny súd nepovažoval za potrebné sa k nim osobitne a vyčerpávajúco vyjadrovať.

23. Najvyšší správny súd v neposlednom rade poukazuje aj na ďalšie obdobné rozhodnutia, ktoré sa týkajú kasačných sťažností podaných zo strany žalobkyne, ktoré boli postavené na rovnakom skutkovom základe a obdobných námietkach, o ktorých medzičasom rozhodol najvyšší správny súd, a to konkrétne 7Ssk/39/2025 (žalobkyňa za žalovaného označila Ministerstvo spravodlivosti SR, hoci preskúmané rozhodnutie vydalo GR ZVJS a nebolo proti nemu prípustné odvolanie), 7Ssk/74/2021, 6Ssk/75/2021, 6Ssk/5/2022, 7Ssk/9/2022, 6Ssk/33/2022 a 7Ssk/87/2022, 6Ssk/42/2025.

24. Na základe vyššie uvedeného najvyšší správny súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

25. O trovách kasačného konania bolo rozhodnuté podľa § 167 a § 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP, keď žalobkyňa bola v kasačnom konaní neúspešná a žalovaný síce úspech mal, no kasačný súd nezistil výnimočné dôvody, aby mu náhradu trov priznal.

26. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.